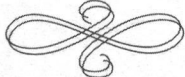

WPROWADZENIE	1
Sytuacja polityczno-gospodarcza – <i>Wojciech Noszczyk</i>	3
Czas Władysława Gomułki	6
Czas Edwarda Gierka	8
Czas Solidarności	8
Czas Wojciecha Jaruzelskiego	9
Droga do wolności	10
Straty opieki zdrowotnej w wyniku II wojny światowej – <i>Marek Sanecki, Maciej Rakowski</i>	13
Wprowadzenie	13
Straty personalne	14
Straty materialne	14
WYŻSZY I ŚREDNI PERSONEL MEDYCZNY (LEKARZE, PIELEŃNIARKI, POŁOŻNE)	17
Regulacje prawne dotyczące wykonywania zawodu lekarza – <i>Maciej Rakowski</i>	19
Początki	19
Ustawa o zawodzie lekarza	20
Odpowiedzialność zawodowa	22
Aborcja	23
Sytuacja bytowa lekarzy – <i>Zygmunt Wiśniewski</i>	25
Lata 1945–1949	25
Lata 1950–1956	29
Lata 1957–1970	30
Lata 1971–1980	31
Lata 1981–1990	32
Izby lekarskie i lekarsko-dentystyczne – <i>Zygmunt Wiśniewski</i>	33
Reaktywowanie i likwidacja samorządu lekarskiego (1944–1950)	33
Odrodzenie samorządu lekarskiego (1951–1989)	39
Lekarskie i branżowe związki zawodowe – <i>Zygmunt Wiśniewski</i>	45
Towarzystwa lekarskie – <i>Krzysztof Brożek</i>	49

Towarzystwa ogólne i specjalistyczne do 1950 r. _____	49
Polskie Towarzystwo Lekarskie (PTL) _____	51
Towarzystwa specjalistyczne od 1951 r. _____	55
Regionalne naukowe towarzystwa ogólne ze strukturami medycznymi _____	56
Zawód pielęgniarstwa w nowej rzeczywistości – <i>Bożena Urbanek</i> _____	57
Powstawanie i reaktywowanie szkół _____	57
Rozwój szkolnictwa zawodowego w latach 50. _____	61
Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie _____	64
Przekształcenia w organizacji szkolnictwa _____	66
Warunki socjalne. Protest pielęgniarek _____	67
Studium Pielęgniarskie. Wyższe uczelnie. Specjalizacja _____	68
Sankcjonowanie terminologii _____	72
W drodze do wolności _____	74
Położne, felczerzy, analitycy medyczni – <i>Bożena Urbanek</i> _____	77
Położne _____	78
Felczerzy _____	80
Analitycy medyczni _____	81
ORGANIZACJA OPIEKI ZDROWOTNEJ _____	83
Ministerstwo Zdrowia – <i>Maciej Rakowski</i> _____	85
Początki, Ministerstwo Zdrowia _____	85
Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej _____	87
Zarys systemu opieki zdrowotnej – <i>Marek Sanecki</i> _____	91
Dziedzictwo II RP (1945–1948) _____	91
Przegląd koncepcji przyszłego modelu opieki zdrowotnej _____	92
Funkcjonowanie modelu opieki zdrowotnej w latach 1945–1948 _____	94
Pomoc zagraniczna: międzynarodowa, międzyrządowa, czerwonokrzyńska _____	96
Naczelny Nadzwyczajny Komisarjat do Walki z Epidemiami oraz PZH _____	98
Okres po wprowadzeniu budżetowego systemu opieki zdrowotnej _____	99
System ubezpieczeń społecznych _____	99
Charakterystyka narzuconego budżetowego modelu opieki zdrowotnej _____	101
Wdrażanie modelu budżetowego _____	102
Reforma służby sanitarno-epidemiologicznej _____	104
Plany rozwojowe opieki zdrowotnej _____	105
Przemysłowa i akademicka służba zdrowia _____	107
Szkolna służba zdrowia _____	107
System rehabilitacji inwalidów _____	108
Autonomiczne służby zdrowia _____	109
Stacje i punkty krwiodawstwa _____	111
Sieć logistycznego wsparcia służby zdrowia _____	111
Wiejskie spółdzielcze ośrodki zdrowia _____	112
Zakłady opieki społecznej _____	113
Okres po reformie integracyjnej z 1973 r. _____	113
Reforma z 1973 r. na tle trendu integracyjnego w Europie _____	113
Tryb realizacji reformy integracyjnej _____	114
Zespoły Opieki Zdrowotnej: przemysłowe i dla szkół wyższych _____	115
Wojewódzkie Szpitale Zespolone i wojewódzkie placówki niezespolone _____	115
Wojewódzki system wsparcia pomocy doraźnej _____	117
Szpitale kliniczne _____	117
Nadzór specjalistyczny _____	118
Szyłek PRL; okres wstępnych projektów reformatorskich systemu opieki zdrowotnej (1980–1989) _____	119

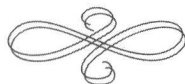
Konwersatorium „Doświadczenie i Przyszłość” (DiP) oraz znaczenie stanowiska Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego (PTE)	119
Nagonka na służbę zdrowia	120
Udział łódzkiego Instytutu Medycyny Pracy (IMP) w pracach reformatorskich	121
Działania strony rządowo-partyjnej oraz Federacji Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia	123
Działalność podzespołu Okrągłego Stołu ds. zdrowia	126
Stanowisko Społecznej Komisji Zdrowia NZSS „Solidarność” oraz Izb Lekarskich	128
Sytuacja zdrowotna – Witold A. Zatoński, Mateusz Zatoński	131
Bilans otwarcia	131
Przyrost zdrowia w latach 50. i 60.	132
Zapaść zdrowotna od końca lat 60.	135
Zakończenie	139
Medycyna wojskowa – Marek Dutkiewicz	141
Lata 1945–1948	141
Lata 1949–1956	143
Lata 1957–1989	144
Uzdrowiska – Zygmunt Wiśniewski	147
Polski Czerwony Krzyż – Józef Janczy	151
KORPORACJE NAUKOWE I INSTYTUTY NAUKOWO-BADAWCZE	157
Wydział Lekarski Polskiej Akademii Umiejętności – Wojciech Noszczyk	159
Akademia w Polsce ludowej	159
Wydział IV Lekarski	160
Wydział Nauk Lekarskich Towarzystwa Naukowego Warszawskiego – Marek Ciara	163
Wprowadzenie	163
Sekcja Nauk Lekarskich przy Wydziale IV Nauk Biologicznych	164
Wydział V Nauk Lekarskich	165
Rozwiązanie Towarzystwa Naukowego Warszawskiego	166
Reaktywowanie Towarzystwa Naukowego Warszawskiego	168
Wydział Nauk Medycznych Polskiej Akademii Nauk – Marek Ciara	169
Polska Akademia Nauk	169
Wydział VI – Nauk Medycznych	170
Instytuty i Samodzielne Zakłady	170
Komitety naukowe	172
Resortowe instytuty naukowo-badawcze – Wojciech Noszczyk	177
Wprowadzenie	177
Państwowy Zakład Higieny (PZH)	180
Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie	184
Gliwicki Oddział Centrum Onkologii	189
Krakowski Oddział Centrum Onkologii	190
Instytut Higieny Psychiczej (IHP)	190
Instytut Gruźlicy	192
Instytut Wenerologii	196
Instytut Matki i Dziecka	198
Instytut Reumatologiczny	200
Państwowy Instytut Psychoneurologiczny	204

Instytut Hematologii	206
Instytut Balneoklimatyczny	209
Instytut Leków	211
Instytut Medycyny Pracy w Przemśle Węglowym i Hutniczym	213
Instytut Medycyny Pracy w Przemśle Włókienniczym i Chemicznym	216
Instytut Medycyny Pracy i Higieny Wsi	218
Instytut Medycyny Morskiej i Tropikalnej (IMMiT)	221
Instytut Żywności i Żywnienia	223
Pomnik-Szpital Centrum Zdrowia Dziecka	226
Instytut Kardiologii	228

WYŻSZE SZKOLNICTWO MEDYCZNE 231

Przepisy prawne dotyczące szkolnictwa wyższego oraz stopni i tytułów naukowych – <i>Wojciech Noszczyk</i>	233
Lata 1944–1955	233
„Odwilż”	234
Lata 1964–1981	235
Lata 1982–1989	236
Studia na wydziałach lekarskich – <i>Wojciech Noszczyk</i>	239
Lata 1944–1948	239
Powstawanie wydziałów lekarskich	239
Rekrutacja na studia	242
Organizacje młodzieżowe	244
Organizacja i program studiów	244
Lata 1949–1956	245
Powołanie akademii medycznych	246
Ofensywa ideologiczna	246
Dyscyplina studiów	247
Program i organizacja zajęć	248
„Odwilż” i jej następstwa	249
Lata 1957–1980	251
Rekrutacja na studia	251
Kadry	252
Reformowanie studiów	253
Zajęcia z przedmiotów społeczno-polityczno-ideologicznych	255
Instytuty uczelniane	255
Zespoły nauczania klinicznego	256
Lata 80.	257
Memoriał w sprawie reformy uczelni medycznych	257
Niezależne Zrzeszenie Studentów (NZS). Strajki	258
Ostatnie lata PRL	259
Akademia Medyczna w Lublinie	260
Akademia Medyczna w Warszawie	263
Akademia Medyczna w Krakowie	270
Akademia Medyczna w Poznaniu	277
Akademia Medyczna w Łodzi	281
Akademia Medyczna we Wrocławiu	283
Akademia Medyczna w Gdańsku (AMG)	288
Akademia Medyczna w Szczecinie	292
Śląska Akademia Medyczna	296
Białystok	299
Wojskowa Akademia Medyczna (WAM)	303
Akademia Medyczna w Bydgoszczy	305

Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego – *Wojciech Noszczyk* _____ 309

SPIS TREŚCI

Podyplomowe kształcenie lekarzy – *Józef Janczy* _____ 315

Wprowadzenie _____ 315

Staż podyplomowy _____ 315

Specjalizacja _____ 316

Studia doskonalące _____ 320

NAUKI PODSTAWOWE (WYBÓR) _____ 323

Fizjologia – *Bohdan Lewartowski* _____ 325

Wstęp _____ 325

Ośrodki akademickie _____ 326

Białystok _____ 326

Gdańsk _____ 327

Kraków _____ 328

Lublin _____ 331

Łódź _____ 332

Poznań _____ 332

Szczecin _____ 333

Warszawa _____ 333

Wrocław _____ 343

Wydawnictwa _____ 344

Podsumowanie _____ 344

Cytofizjologia – *Jerzy Kawiak* _____ 345

Rozwój istotnych pojęć z zakresu podstaw cytofizjologii _____ 345

Rozwój nowych metod badawczych z zakresu cytofizjologii _____ 350

Wydawnictwa. Towarzystwa naukowe _____ 352

Immunologia – *Marek Jakóbisiak* _____ 353

Wprowadzenie _____ 353

Postępy _____ 353

Wydawnictwa _____ 357

Podsumowanie _____ 358

Genetyka medyczna – *Jacek Zaremba* _____ 359

Wprowadzenie _____ 359

Rozwój genetyki w poszczególnych ośrodkach _____ 361

Białystok _____ 361

Gdańsk _____ 362

Gliwice _____ 363

Kraków _____ 363

Lublin _____ 363

Łódź _____ 364

Poznań _____ 364

Szczecin _____ 365

Warszawa _____ 366

Wrocław _____ 371

Mikrobiologia medyczna – *Stanisława Tylewska-Wierzbanowska* _____ 373

Wprowadzenie _____ 373

Choroby przenoszone drogą płciową _____ 374

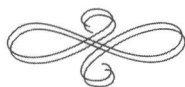
Gruźlica _____ 375

Dur plamisty (wysypkowy) _____ 375

XXIII

Zakażenia jelitowe – salmonelozy i czerwonka	376
Inne zakażenia i choroby infekcyjne	377
Rozwój metod diagnostycznych	378
Immunologia zakażeń	379
Specjalizacja z mikrobiologii	380
Polskie Towarzystwo Mikrobiologów (PTM)	380
Epidemiologia i higiena – Józef Piotr Knap	381
Lata 1945–1959	381
Lata 1960–1989	385
Podsumowanie	389
Inżynieria medyczna – Roman Maniewski, Tadeusz Pałko	391
Techniczne wspomaganie terapii medycznej	391
Techniczne wspomaganie diagnostyki medycznej	395
Podsumowanie	398
Historia medycyny – Ryszard W. Gryglewski	399
Zamiast wstępu	399
Powojenna rzeczywistość	400
Lata 1948–1956	402
Lata 1957–1979	403
Lata 1980–1990	405
W poszukiwaniu syntezy historii medycyny	406
Portret niedokończony	408
Etyka lekarska – Józef Borówka	411
Wstęp	411
Stan filozofii moralnej (etyki społecznej)	411
Akademickie programy edukacyjne	413
Przyrzeczenia lekarskie	415
Kodeksy zawodowe	416
Elementy etyki lekarskiej w ważniejszych regulacjach prawnych	419
Stanowisko Kościoła katolickiego wobec aborcji i eutanazji	423
Medycyna sądowa – Tomasz Konopka	425
Powojenna odbudowa medycyny sądowej	425
Postępy medycyny sądowej	427
Polskie Towarzystwo Medycyny Sądowej i Kryminologii	430
Wydawnictwa	431
NAUKI KLINICZNE ZACHOWAWCZE	433
Postępy nauk klinicznych zachowawczych – Eugeniusz Józef Kucharz	435
Ogólna charakterystyka interny	435
Wydawnictwa	437
Towarzystwo Internistów Polskich	438
Gastroenterologia – Witold Bartnik	441
Ośrodki gastroenterologiczne	441
Warszawa	441
Kraków	444
Białystok	445
Lublin	446
Poznań	447
Wrocław	447

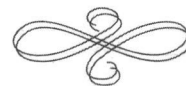
Katowice	447
Bydgoszcz	448
Łódź	449
Szczecin	449
Gdańsk	449
Wydawnictwa	450
Towarzystwo	450
Endokrynologia – Janusz Nauman	451
Wprowadzenie	451
Katowice	451
Kraków	453
Łódź	455
Poznań	457
Warszawa	459
Wrocław	462
Białystok	463
Szczecin	463
Polskie Towarzystwo Endokrynologiczne	464
Podsumowanie	465
Kardiologia – Eugeniusz Józef Kucharz	467
Wprowadzenie	467
Ośrodki i szkoły kardiologiczne	468
Postępy	471
Diagnostyka kardiologiczna	471
Choroba niedokrwienności serca	473
Nadciśnienie tętnicze	477
Rehabilitacja kardiologiczna	479
Epidemiologia chorób serca	479
Inne zagadnienia kardiologiczne	480
Wydawnictwa	480
Polskie Towarzystwa Kardiologiczne	481
Podsumowanie	482
Nefrologia – Janusz Ostrowski	483
Wprowadzenie	483
Kliniki i oddziały nefrologiczne	483
Warszawa	483
Wrocław	484
Kraków	486
Gdańsk	486
Poznań	487
Łódź	487
Lublin	488
Katowice	488
Białystok	489
Leczenie nerkozastępcze	489
Dializa otrzewnowa	489
Hemodializa	491
Erytropoetyna	494
Polskie Towarzystwo Nefrologiczne	494
Polacy w międzynarodowych towarzystwach nefrologicznych	495
Wydawnictwa	495
Podsumowanie	495
Diabetologia – Anna Marek, Małgorzata Marcysiak	497

Katedry i kliniki	497
Diabetologia dziecięca	499
Poradnie diabetologiczne	500
Postępy w leczeniu cukrzycy	500
Towarzystwa. Wydawnictwa	504
Podsumowanie	506
Ftyzjatria i pulmonologia – Eugeniusz Józef Kucharz, Jerzy Kozielski	507
Wprowadzenie	507
Ośrodki	507
Gruźlica	510
Rak płuca	511
Inne choroby płuc	512
Wydawnictwa. Towarzystwo	513
Podsumowanie	514
Reumatologia – Eugeniusz Józef Kucharz	515
Wprowadzenie	515
Postępy	516
Patofizjologia i patomorfologia oraz zagadnienia kliniczne chorób reumatycznych	516
Układowe choroby tkanki łącznej	520
Towarzystwo. Wydawnictwa	523
Hematologia – Renata Paliga	525
Wstęp	525
Ośrodki	525
Postępy hematologii	527
Publikacje	533
Polskie Towarzystwo Hematologów	534
Hematologia jako specjalizacja medyczna	534
Czasopisma	534
Alergologia – Eugeniusz Józef Kucharz	535
Wprowadzenie	535
Postępy	536
Patofizjologia chorób alergicznych	536
Epidemiologia chorób alergicznych	537
Zagadnienia kliniczne i terapeutyczne	538
Towarzystwo. Wydawnictwa	539
Pediatria – Marian Krawczyński	541
Organizacja opieki zdrowotnej nad dziećmi	541
Lecznictwo ambulatoryjne (otwarte) i profilaktyka	542
Opieka zdrowotna nad dzieckiem szkolnym	543
Lecznictwo szpitalne i sanatoryjne	543
Uniwersyteckie kliniki pediatryczne	544
Pediatryczne instytuty resortowe	545
Sytuacja zdrowotna, epidemiologiczna i demograficzna	545
Choroby społeczne i zakaźne	545
Szczepienia	546
Sytuacja demograficzna	547
Zachorowalność i umieralność dzieci w wieku 1–4 lat	548
Zachorowalność i umieralność dzieci powyżej 4. r.ż.	549
Podział pediatrii na tzw. specjalności szczegółowe	550
Neonatologia i perinatologia	550
Gastroenterologia	551

Hematologia i onkologia	552
Kardiologia	553
Nefrologia	555
Endokrynologia	555
Pneumonologia i alergologia	556
Neurologia	558
Reumatologia	559
Medycyna szkolna	559
Polskie Towarzystwo Pediatryczne (PTP)	561
Czasopisma i podręczniki	562
Najważniejsze publikacje książkowe	562
Dermatologia i wenerologia – Maria Błaszczuk-Kostanecka	563
Kliniki	563
Oddziały szpitalne	565
Wenerologia	565
Gruźlica skóry	567
Mikologia	568
Dermatologia zawodowa	568
Alergologia	568
Immunopatologia	569
Badania nad autoimmunologiczną patogenezą chorób pęcherzowych	570
Badania nad etiopatogenezą chorób tkanki łącznej	571
Badania nad wirusem brodawczaka ludzkiego	572
Badania nad etiopatogenezą łuszczycy	572
Współpraca polsko-niemiecka	572
Polskie Towarzystwo Dermatologiczne	573
Wydawnictwa	574
Podsumowanie	574
Neurologia – Hanna Celnik	575
Pierwsze lata po II wojnie światowej	575
Warszawa	576
Klinika Neurologii I Wydziału Lekarskiego AM	576
Klinika Neurologii II Wydziału Lekarskiego	577
Instytut Psychiatrii i Neurologii	578
Klinika Neurologiczna II Centralnego Szpitala Klinicznego WAM	578
Klinika Neurologii Wojskowego Instytutu Medycyny Lotniczej	578
Kraków	579
Poznań	579
Lublin	580
Gdańsk	581
Łódź	581
Klinika Neurologiczna Akademii Medycznej	581
Klinika Neurologiczna Wojskowej Akademii Medycznej	582
Wrocław	582
Szczecin	583
Zabrze	583
Białystok	583
Polskie Towarzystwo Neurologiczne (PTN)	583
Wydawnictwa	584
Podsumowanie	584
Psychiatria – Tadeusz Nasierowski	585
Wstęp	585
Higiena psychiczna	587

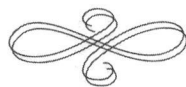
Psychiatria kliniczna	589
Psychiatria sądowa	592
Sowietyzacja polskiej psychiatrii	593
Stopniowe wychodzenie spod sowieckiej kurateli	599
Kliniki	601
Zakończenie	605
Choroby zakaźne – Wojciech Noszczyk	607
Wprowadzenie	607
Ośrodki akademickie	609
Białystok	609
Bydgoszcz	609
Gdańsk	610
Górny Śląsk	610
Kraków	612
Lublin	612
Łódź	612
Poznań	613
Szczecin	613
Warszawa	614
Wrocław	615
Wybrane choroby zakaźne	616
Towarzystwo. Wydawnictwa	621
Okulistyka – Lech Bieganowski	623
Odbudowa klinik i tworzenie nowych	623
Jaglica	625
Serologia	625
Zaćma	626
Laseroterapia	627
Jaskra	628
Odwarstwienia siatkówki	629
Nowotwory	630
Transplantacje rogówki	630
Leczenie zeza	630
Polskie Towarzystwo Okulistyczne (PTO)	631
Wydawnictwa	632
Podsumowanie	632
NAUKI KLINICZNE ZABIEGOWE	633
Chirurgia ogólna – Andrzej Wysocki, Wojciech Noszczyk	635
Lata 1944–1949	635
Ośrodki chirurgiczne	635
Praca zawodowa	638
Lata 1950–1969	639
Ośrodki chirurgiczne	639
Praca zawodowa	653
Specjalizacja. Nadzór specjalistyczny	654
Lata 70. i 80.	655
Ośrodki chirurgiczne	655
Praca zawodowa	660
Specjalizacja	662
Postępy	662
Współpraca międzynarodowa	668
Towarzystwo Chirurgów Polskich	670

„Polski Przegląd Chirurgiczny”	670
Nie tylko chirurgia	672
Zakończenie	673
Torakochemia – <i>Andrzej Wysocki</i>	675
Postępy	678
Kardiochemia – <i>Andrzej Wysocki</i>	683
Powstawanie i rozwój oddziałów i klinik kardiochemicznych	683
Postępy	689
Chirurgia naczyniowa – <i>Wojciech Noszczyk, Andrzej Wysocki</i>	691
Postępy	692
Chirurgia dziecięca – <i>Józef Janczy</i>	697
Warszawa	698
Gdańsk	702
Łódź	703
Wrocław	704
Szczecin	705
Lublin	707
Kraków	707
Poznań	709
Białystok	710
Górny Śląsk	711
Towarzystwa naukowe	711
Chirurgia plastyczna – <i>Jerzy Jankau</i>	713
Wprowadzenie	713
Specjalizacja	713
Ośrodki chirurgii plastycznej	714
Polanica-Zdrój	714
Warszawa	714
Łódź	716
Gdańsk	717
Inne miasta	718
Postępy	718
Przeszczepy skóry, mikrochemia i ekspandery tkankowe	718
Operacje w zakresie twarzoczaszki	719
Chirurgia plastyczna nosa i małżowin usznych	719
Chirurgia rekonstrukcyjna piersi	720
Oparzenia	720
Chirurgia kosmetyczna/estetyczna	721
Towarzystwo. Podręczniki	722
Podsumowanie	722
Neurochemia – <i>Tomasz Trojanowski</i>	723
Warszawa	723
Kraków	726
Łódź	727
Wrocław	728
Gdańsk	729
Poznań	729
Lublin	730
Bydgoszcz	731
Białystok	731

Szczecin	732
Górny Śląsk	732
Rzeszów	733
Towarzystwo naukowe. Wydawnictwa	733
Podsumowanie	734
Transplantologia – Jacek Szmidt, Magdalena Durlik	735
Informacje wstępne	735
Przeszczepianie nerek	736
Warszawa	736
Wrocław	741
Katowice	742
Kraków	742
Gdańsk	743
Szczecin	743
Białystok	743
Przeszczepianie serca	743
Przeszczepianie wątroby	746
Przeszczepianie trzustki	748
Przeszczepianie szpiku	749
Przeszczepianie rogówki	749
Uwagi końcowe	749
Ortopedia, traumatologia, rehabilitacja lecznicza – Andrzej Nowakowski, Włodzimierz Witczak	751
Poznań	751
Warszawa	753
Kraków	756
Dolny Śląsk	756
Górny Śląsk	757
Szczecin	758
Gdańsk	758
Łódź	760
Lublin	760
Białystok	761
Rehabilitacja lecznicza	761
Towarzystwa. Wydawnictwa	764
Ginekologia i położnictwo – Edmund Waszyński, Wiesław Markwitz	765
Wstęp	765
Dzieje klinik	765
Warszawa	765
Kraków	768
Poznań	769
Łódź	770
Gdańsk	771
Wrocław	772
Lublin	773
Szczecin	774
Śląsk	775
Białystok	776
Bydgoszcz	778
Postępy	780
Rak szyjki macicy	780
Rak i inne nowotwory jajnika	781
Zaburzenia cyklu miesięczkowego i krwawienia maciczne	781

Zakażenia i zapalenia narządu rodowego	782
Niepłodność	782
Antykoncepcja	783
Prowadzenie porodu	783
Amnioskopia	784
Kardiotokografia	784
Wyciągacz próżniowy	784
Badanie równowagi kwasowo-zasadowej w fizjopatologii płodu	785
Diagnostyka, leczenie i profilaktyka konfliktu serologicznego	785
Krwotoki łożnicze	785
Polskie Towarzystwo Ginekologiczne i jego sekcje	786
Specjalizacja	787
Wydawnictwa	787
Nie tylko ginekologia	788
Podsumowanie	788
Urologia – Andrzej Borkowski, Janusz Judycki	789
Budowa lecznictwa urologicznego	789
Wprowadzenie specjalizacji z urologii	791
Postępy w leczeniu chorób narządu moczopłciowego	792
Gruźlica układu narządów moczowo-płciowych	793
Zwężenia i wady wrodzone cewki moczowej	793
Wady wrodzone układu moczopłciowego	794
Łagodny rozrost stercza	794
Rak stercza	795
Rak pęcherza moczowego	795
Kamica moczowa	796
Polskie Towarzystwo Urologiczne	797
Wydawnictwa	797
Podsumowanie	798
Laryngologia – Andrzej Obrębski	799
Baza leczniczo-szkoleniowa	799
Działalność diagnostyczno-lecznicza i naukowa	800
Otologia	800
Audiologia	801
Rynologia	804
Onkologia	805
Foniatrya	806
Towarzystwo, podręczniki	807
Uwagi końcowe	807
Anestezjologia – Kinga Niesiołowska-Zagórska	809
Pierwsze lata powojenne	809
Pionierzy anestezjologii	810
Szkolenie anestezjologów	810
Pielęgniarstwo anestezjologiczne	812
Zakłady, katedry, instytuty	813
Metody znieczulenia. Leki znieczulenia ogólnego	814
Aparatura do znieczulenia wziewnego	815
Intensywna terapia	816
Leczenie bólu. Opieka paliatywna	818
Ratownictwo	819
Towarzystwo Anestezjologów Polskich	820
Wydawnictwa	821
Podsumowanie	822

NAUKI DENTYSTYCZNE	823
Stomatologia – <i>Tomasz Konopka</i>	825
Wprowadzenie	825
Stomatologia zachowawcza	826
Chirurgia stomatologiczna i szczękowo-twarzowa	830
Protetyka stomatologiczna	838
Ortodoncja	844
Periodontologia	848
Stomatologia dziecięca	851
Inne specjalności sprofilowane na stomatologię	853
Wydawnictwa. Towarzystwo	853
Podsumowanie	855
NAUKI DIAGNOSTYCZNE	857
Diagnostyka laboratoryjna – <i>Jerzy Naskalski</i>	859
Pierwsze lata powojenne	859
Specjalizacja z diagnostyki laboratoryjnej	861
Krajowy Zespół Specjalistyczny	863
Nauczanie diagnostyki laboratoryjnej na wydziałach lekarskich	864
Problem zapewnienia wiarygodności badań laboratoryjnych	866
Polskie Towarzystwo Diagnostyki Laboratoryjnej	868
Wydawnictwa	870
Podsumowanie	872
Radiologia – <i>Andrzej Urbanik</i>	873
Lata 1944–1969	873
Lata 1970–1989	877
Polskie Lekarskie Towarzystwo Radiologiczne. Wydawnictwa	881
Podsumowanie	882
Medycyna nuklearna – <i>Leszek Królicki</i>	883
Postępy	884
Instytut Badań Jądrowych	887
Specjalizacje. Towarzystwo. Wydawnictwa	887
VARIA	889
Główna Biblioteka Lekarska – <i>Wojciech Noszczyk</i>	891
Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich – <i>Maria J. Tiuros</i>	895
POSŁOWIE – <i>Zdzisław Gajda</i>	899
SPIS ILUSTRACJI	907
SKOROWIDZ NAZWISK	919
WYKAZ WAŻNIEJSZYCH SKRÓTÓW	943

